

Raadscommissie Ruimtelijke Zaken d.d. 26 januari 2011.

Spreeker: (Jos) J.H.G. Kunnen contactpersoon van de Bomenstichting voor de regio Weert en secretaris van de Stichting Groen Weert.

Betreft: Kapwerkzaamheden in het Bospark de IJzeren Man nabij het Hertenkamp en onze visie hierop.

Geachte voorzitter, dames en heren.

Namens de Bomenstichting Utrecht en de Stichting Groen Weert willen wij van het spreekrecht gebruik maken om onze bezorgdheid en ongenoegen te uiten ten aanzien van de rigoureuze kap in Bospark de IJzeren Man. Naar aanleiding van deze kapwerkzaamheden hebben we de gemeente in een brief (24-1-11) om nadere opheldering gevraagd over de manier van velling van een 120 tal monumentale populieren en andere bomen in het gebied van de IJzeren Man (o.a. bij het Hertenkamp).

Er is té rigoureuze te werk gegaan waarbij, door het gebruik van zware machines, de bodem ernstig verdicht is. Het bodemleven wordt hierdoor ernstig ondermijnd en tevens geeft het problemen met het opkomen van het jonge groen. Bovendien zijn er door het onzorgvuldig kappen flinke beschadigingen ontstaan aan de stammen van overblijvende bomen. Dit kan een bron worden van infecties (parasitaire zwammen) waardoor nog meer bomen moeten sneuvelen. Dit kan toch niet de bedoeling zijn!

Algemeen bekend mag verondersteld worden, is dat vooral bij het ouder worden bomen takken kunnen verliezen. Dat wil niet zeggen dat de bomen dan kaprijp zijn! Nee, dit is een natuurlijke reactie van de bomen op het te weinig licht kunnen invangen (het proces van de fotosynthese is dan niet meer optimaal). Er is daarnaast weinig dood hout achtergebleven na de kapwerkzaamheden. Dit is echter zeer belangrijk voor de biodiversiteit en dus de gezondheid van het bos. Want 25% van het natuurlijke bosleven is afhankelijk van dood hout. Door het anders aan te pakken en om de 2 jaar te snoeien en dood hout te verwijderen van de bomen langs de bospaden kan de veiligheid van de bezoeker worden gewaarborgd. Daar waar de bezoekers geen last zal hebben van vallende takken hoeft men ook geen onderhoud te plegen. Een economisch voordeel want hierdoor is er minder onderhoud te plegen. Bovendien wordt de natuurlijke kringloop, belangrijk voor een gezond bos, beter in stand gehouden.

Enkele jaren geleden is de kap van een Douglasbos in dit gebied stil gelegd mede omdat ook de gemeente van mening was dat het IJzerenmangebied geen productiebos is maar een recreatie- en een belevingsbos en dat er ook exoten zouden mogen blijven staan.

Wij mogen aannemen dat het voor de rest van de IJzeren Man eveneens geldt dat het een recreatie- en belevingsbos blijft. Dus zou het beleid en de uitvoering van werkzaamheden hier op moeten worden aangepast.

Het gebied Bospark de IJzeren Man valt onder de Boswet. Volgens de Bosgroep Zuid, die de werkzaamheden uitvoert, heeft men voldaan aan de meldingsplicht volgens de Boswet.

Wat is het doel eigenlijk van de Boswet kun je je afvragen?

Wel, het doel van de Boswet is de zorg voor de instandhouding van het Nederlandse bosareaal (met in achtneming van reële grenzen). We hebben gereede twijfels of er in dit geval aan voldaan wordt.

Er is niet alleen gedund, maar er is op bepaalde plekken zodanig kaalslag gepleegd dat hier de Boswet geweld wordt aangedaan. Er mag maximaal 40 % geveld worden. Echter volgens de Boswet dienen de overblijvende bomen na 5 jaar met hun kronen een gesloten bladerdek te vormen! Wij stellen vast dat dit op bepaalde plekken absoluut niet te verwezenlijken valt omdat de afstand tussen de overgebleven bomen veel te groot is.

We hebben getracht om met de gemeente en de Bosgroep Zuid tot overleg te komen om tot een andere aanpak van het onderhoud te komen maar dat lukte niet echt. We kregen in plaats van overleg alleen maar uitleg. Dit werkt zeer frustrerend.

Als basis van overleg hebben wij een eigen “Visie” ontwikkeld over het IJzeren Man gebied. Die “Visie” is resultaat van een gedegen onderzoek waarbij de natuur en het maatschappelijk belang een hoge prioriteit heeft. De opdrachtgever (de gemeente Weert) heeft hier dan ook financieel voordeel van, want er hoeft minder onderhoud te worden gepleegd. Tevens kan de natuur en de natuurbeleving van het bos er door geoptimaliseerd worden. Een win- win situatie dus.

Afgelopen zondag (23-1-'11) hebben we een kleine enquête gehouden onder de bezoekers van Bospark de IJzeren Man. Hieruit bleek dat 97 % van deze bezoekers de rigoureuze vervolgkap/dunning van 19 ha bos afwijst. In enkele uren hadden we, ondanks het slechte weer, 155 ingevulde enquêteformulieren verzameld.

Er is veel onvrede bij de burgers. Een aantal mensen hebben dan ook gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een schriftelijke toelichting te geven.

Enkele korte reacties van de passanten willen we u niet onthouden:

- Kap met verstand, mijd kaalslag.
- Alleen indien dit noodzakelijk is voor de veiligheid.
- Het wordt veel te kaal. Bos moet bos blijven.
- Natuurbeleving is een groot goed.
- Er moet toezicht komen tijdens het kappen door een partij zonder commerciële doelstelling.
- Het gevoel van mijn jeugd gaat weg.

Tot zover enkele reacties.

De wijze waarop men de velling heeft menen te moeten aanpakken heeft heel wat losgemaakt. Als men de “Gedragscode zorgvuldig bosbeheer” had gehanteerd en er naar gehandeld had waren er niet zoveel vernielingen aangericht als we nu helaas moeten constateren. Bovendien mogen volgens de genoemde “Gedragscode” géén bomen geveld worden waarin holen, spleten of rottingsgaten zijn vastgesteld. Er broeden in dit gebied diverse beschermde vogels (Groene specht, Grauwe- en Bonte vliegenvanger, Zomertortel, Zwarte specht e.a.) van de

zogenaamde Rode Lijst (die wettelijk beschermd zijn) en zoals u mogelijk bekend is mag men daar geen nesten van weghalen of beschadigen. Ook dit heeft de aannemer genegeerd! Het is opvallend dat de Bosgroep Zuid de “Gedragscode zorgvuldig bosbeheer” welke opgesteld is met medewerking van onder andere de Unie van Bosgroepen volgens hun eigen zeggen zouden hanteren.

Echter wij stellen vast dat men mogelijk wel de “Gedragscode” theoretisch heeft gehanteerd, maar dat de praktijk er een heel ander beeld geeft. We hadden verwacht dat Bosgroep Zuid, terughoudender en selectiever te werk was gegaan tijdens de kap. Dit is echter niet gebeurd!

Het plan is om nog 19 ha in een vervolggap/dunning aan te pakken. Gezien de nu opgedane ervaring met deze aannemer doet ons voor het ergste vrezen.

Daarom vraagt de Bomenstichting, Stichting Groen Weert en Wijkraad “Rond de Kazerne” het “bevoegd gezag” met klem om de werkzaamheden tot nader order stop te leggen en eerst een aangepast plan te maken dat mede draagvlak heeft bij de bezoekers van de IJzeren Man. Wij verwachten dan ook dat wij bij het aan te passen plan actief betrokken zullen worden. Onze “Visie onderhoud Bospark de IJzeren Man” zou dan een van de documenten moeten zijn waarop een ander beleid en uitvoering voor onderhoud van het Bospark geformuleerd kan worden.

Onze “Visie” bevat naast hoe om te gaan met het beheer van de IJzeren Man ook voorstellen om de bezoeker en vooral kinderen de mogelijkheid te geven om het gebied optimaal als Bospark te gebruiken:

Enkele mogelijkheden zouden kunnen zijn:

- Spelen met water. Er is al de mogelijkheid om spelenderwijs via stapstenen in het water van de cascade gebruik te maken.
- Zandkastelen bouwen op de stranden van Grote IJzeren Man.
- Tot op ongeveer 2 meter afgezaagde bomen langs een pad waarin houtsculpturen kunnen worden aangebracht om zo de fantasie te prikkelen. (Dit had gekund met de reeds afgezaagde populieren)
- Een plek waar de jeugd boomhutten in kan en mag bouwen.
- Bomen waarin het toegestaan is om in te klimmen.
- Het afschermen van de industrie aan de Loozerweg door een grondwal en of een groen blijvende haag.

Kortom bomen en groen zijn goed voor het welzijn en gezondheid van mensen.

Bospark de IJzeren Man is een “groene long” waar we zuinig op moeten zijn voor nu en voor in de toekomst!

Bedankt voor uw aandacht.

